

Zaaknummer: **CBHO 2021/005**

Rechter(s): mrs. Borman, Verheij, Daalder

Datum uitspraak: 6 april 2021

Partijen: appellant en Universiteit van Amsterdam

Trefwoorden: COVID
coronamaatregelen
hardheidclausule
incassomachtiging
instellingscollegegeldtarief
Studielink
vertrouwen
wettelijk collegegeldtarief

Artikelen: WHW: artikel 7.43, eerste lid
WHW: artikel 7.45a, eerste lid
WHW: artikel 7.46
UWHW 2008: artikel 2.3a
Inschrijvingsbesluit Universiteit van Amsterdam 2020-2021 : artikel 7
Inschrijvingsbesluit Universiteit van Amsterdam 2020-2021 : artikel 14
Inschrijvingsbesluit Universiteit van Amsterdam 2020-2021 : artikel 22
ongegrond

Uitspraak:

Hoofdoverwegingen: 2.42.4. Naar het oordeel van het College zien de woorden “heeft ingeschreven” in de passage “zich voor het behalen van de aan die opleiding verbonden graad heeft ingeschreven voor een of meer andere opleidingen” in artikel 2.3a, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit niet op de handeling waarmee de inschrijving plaatsvindt, maar op de datum met ingang waarvan de betrokken persoon voor een of meer andere opleidingen is ingeschreven. Dat is de datum waarop het studiejaar begint, of, indien de mogelijkheid van tussentijdse inschrijving per andere datum in een studiejaar bestaat, die datum. Dit kan worden afgeleid uit de Nota van Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit (Staatsblad 2014/96, blz. 3 en 4), waarin is vermeld dat met artikel 2.3a wordt beoogd het gelijktijdig volgen van meer dan één opleiding te stimuleren door niet meer dan het wettelijk collegegeld te verlangen van studenten die meer dan één studie tegelijk volgen en die de volgende studie nog moeten afronden na het behalen van de eerste graad. Verder is daarin vermeld dat invoering van artikel 2.3a tot gevolg heeft dat ook studenten die voor het afronden van een eerste opleiding zijn gestart met een andere opleiding aanspraak maken op wettelijk collegegeld voor die volgende opleiding en dat de andere opleiding moet zijn gestart voor het behalen van de graad voor de eerste opleiding. Appellant heeft de aan zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER verbonden graad behaald in het studiejaar 2019-2020. Hij kon pas vanaf 1 september 2020, het begin van het studiejaar 2020-2021, met de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid starten, omdat hij met ingang van die dag voor die opleiding is ingeschreven. Dit betekent dat artikel 2.3a niet van toepassing is. In zoverre faalt het betoog.

2.5. Het College stelt vast dat appellant op 10 april 2020 via Studielink heeft verzocht om voor het studiejaar 2020-2021 ingeschreven te worden voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. In Studielink is vervolgens als verschuldigd collegegeldtarief het wettelijk collegegeldtarief ten bedrage van € 2.143,00 vermeld. Uitgaande van dit bedrag heeft appellant een incassomachtiging afgegeven. Het bedrag is berekend op basis van de situatie op 10 april 2020. Op dat moment had

appellant zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER nog niet afgerond. Op 30 april 2020 heeft appellant zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER afgerond. Het voor deze opleiding afgegeven diploma is op 12 mei 2020 geregistreerd, waarna een herberekening van het verschuldigde collegegeldtarief heeft plaatsgevonden.

Op basis van de situatie op 12 mei 2020 is appellant het instellingscollegegeldtarief ten bedrage van € 8.100,00 verschuldigd. Door een fout in Studielink is appellant niet via Studielink van deze herberekening op de hoogte gesteld. De universiteit is op 15 juni 2020 over de herberekening geïnformeerd en heeft deze overgenomen. De universiteit heeft appellant hiervan niet op de hoogte gesteld. Op 25 augustus 2020 heeft appellant een e-mailbericht van de afdeling Studentendebiteuren van de universiteit ontvangen, waarin is vermeld dat die dag een bedrag van € 8.100,00 van zijn bankrekening wordt afgeschreven. Die afschrijving heeft die dag ook plaatsgevonden. Appellant heeft die dag vervolgens contact opgenomen met de universiteit en verzocht vast te stellen dat hij het wettelijk collegegeldtarief is verschuldigd. Dit verzoek heeft tot de beslissing van 3 september 2020 geleid.

2.6. Gelet op hetgeen hiervoor in 2.4 is overwogen, was appellant ingevolge de toepasselijke wettelijke bepalingen voor inschrijving voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid het instellingscollegegeldtarief verschuldigd. Hetgeen appellant in beroep heeft aangevoerd, noopte verweerder naar het oordeel van het College niet tot het maken van een uitzondering op basis van bij appellant gewekt vertrouwen. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de vermelding in Studielink, al dan niet in het kader van een te bevestigen incassomachtiging, dat appellant het wettelijk collegegeldtarief is verschuldigd niet een beslissing is waaraan appellant rechten kan ontleen. Zoals verweerder in zijn verweerschrift heeft toegelicht gaat het om een geautomatiseerde mededeling door de Stichting Studielink. In de algemene voorwaarden op de website van Studielink staat bovendien dat de Stichting niet voor eventuele fouten aansprakelijk kan worden gesteld en dat aan de inhoud van Studielink geen rechten kunnen worden ontleend. Van de universiteit kan, gelet op het grote aantal aanmeldingen, niet worden verwacht ten aanzien van elke aanmelding de juistheid van de in Studielink over het verschuldigde collegegeldtarief vermelde informatie te controleren.

Verweerder hoefde naar het oordeel van het College evenmin de hardheidsclausule toe te passen. Dat het instellingscollegegeldtarief veel hoger is dan het wettelijk tarief en het aangeboden onderwijs als gevolg van de coronamaatregelen beperkingen kent, zijn omstandigheden die gelden voor iedere student die niet-overlappende bacheloropleidingen aan de universiteit wil volgen en leveren daarom geen bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op. De ter zitting van het College door appellant toegelichte omstandigheid dat hij als gevolg van een ingrijpende gebeurtenis in zijn privéleven niet meer over een financieel vangnet beschikt, levert evenmin een bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat appellant het verschuldigde bedrag op 25 augustus 2020 heeft betaald en hij niet heeft gesteld hierdoor in financiële moeilijkheden te zijn gekomen. De stelling van appellant dat hij op 3 september 2020 zijn plannen voor het studiejaar 2020-2021 niet

meer kon aanpassen, levert evenmin een bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op, omdat appellant niet heeft geconcretiseerd welke andere, goedkopere opleiding hij eventueel had willen volgen. Ook in zoverre faalt het betoog

Uitspraak in de zaak tussen:

[naam], wonende te [woonplaats], appellant,

en

het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam, verweerder.

1. Procesverloop

Bij beslissing van 3 september 2020 heeft verweerder appellant medegedeeld dat appellant voor inschrijving voor het studiejaar 2020-2021 van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid het instellingscollegegeldtarief ten bedrage van € 8.100,00 is verschuldigd.

Bij beslissing van 17 december 2020 heeft verweerder het daartegen door appellant gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Hiertegen heeft appellant beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 15 maart 2021, waar appellant, bijgestaan door mr. R. Verspaandonk, advocaat te Den Haag, en verweerder, vertegenwoordigd door M.J. Wijnen-Verhoek, werkzaam voor verweerder, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. Appellant heeft op 10 april 2020, toen hij nog bezig was met het laatste jaar van de bacheloropleiding Bedrijfskunde MER aan de Hogeschool van Amsterdam, verzocht om voor het studiejaar 2020-2021 ingeschreven te worden voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid aan de universiteit. Op 30 april 2020 heeft appelland de bacheloropleiding Bedrijfskunde MER afgerond. Bij de beslissing van 3 september 2020 heeft verweerder appelland medegedeeld dat appelland voor inschrijving voor het studiejaar 2020-2021 van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid het instellingscollegegeldtarief ten bedrage van € 8.100,00 is verschuldigd, omdat appelland al een bacheloropleiding heeft afgerond en dus niet voor het wettelijk collegegeldtarief in aanmerking komt. Bij de beslissing van 17 december 2020 heeft verweerder die beslissing gehandhaafd.

2.2. In beroep tegen de beslissing van 17 december 2020 betoogt appelland primair dat hij gedurende de volledige bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid voor het wettelijk collegegeldtarief in aanmerking komt. Hierbij voert hij aan dat hij zich op 10 april 2020 voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid heeft ingeschreven, op welk moment hij nog geen bacheloropleiding had afgerond, zodat artikel 2.3a van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 (hierna: het Uitvoeringsbesluit) van toepassing is. Subsidiair betoogt hij dat hij voor het studiejaar 2020-2021 voor het wettelijk collegegeldtarief in aanmerking komt. Hierbij voert hij aan dat de beslissing van 3 september 2020 een wijziging inhoudt van een eerdere, via Studielink bekendgemaakte beslissing waarin is vermeld dat het wettelijk collegegeldtarief van toepassing is. Verder voert hij aan dat verweerder al op 12 mei 2020 had kunnen weten dat appelland voor het instellingscollegegeldtarief in aanmerking komt en verweerder hem hierover pas op 3 september 2020 heeft ingelicht. Volgens hem mocht hij op de informatie in Studielink afgaan. Daarbij wijst hij erop dat hij een incassomachtiging voor het collegegeld heeft bevestigd, waarin het wettelijk tarief was vermeld. Ten slotte

voert appellant aan dat verweerder de hardheidclausule had moeten toepassen. Hierbij wijst hij erop dat het op 3 september 2020 in rekening gebrachte collegegeldbedrag bijna vier keer hoger is dan het aanvankelijk gecommuniceerde bedrag, dat hij wegens een ingrijpende gebeurtenis in zijn privéleven na bekendmaking van de beslissing van 17 december 2020 geen financieel vangnet meer heeft, dat hij door het late tijdstip van de mededeling in de beslissing van 3 september 2020 geen mogelijkheid had om zijn plannen voor het studiejaar 2020-2021 aan te passen en dat het beperkte onderwijs dat als gevolg van de coronamaatregelen wordt aangeboden geen collegegeldtarief van € 8.100,00 rechtvaardigt.

2.3. Artikel 7.43, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: de WHW) luidt: "Een student is voor elk studiejaar dat hij door het instellingsbestuur voor een opleiding is ingeschreven, aan de desbetreffende instelling volledig, gedeeltelijk of verlaagd wettelijk collegegeld als bedoeld in de artikelen 7.45 en 7.45a of instellingscollegegeld als bedoeld in artikel 7.46 verschuldigd. Een student die door het instellingsbestuur van de Open Universiteit voor een onderwijseenheid is ingeschreven, is het collegegeld OU, bedoeld in artikel 7.45b, verschuldigd."

Artikel 7.45a, eerste lid, luidt: "Het wettelijk collegegeld is verschuldigd door een student die tot één van de groepen van personen, bedoeld in artikel 2.2 van de Wet studiefinanciering 2000 behoort of die de Surinaamse nationaliteit bezit. [...] Voor een inschrijving aan een bacheloropleiding geldt als aanvullende voorwaarde, dat de student blijkt het register onderwijsdeelnemers sedert 1 september 1991 niet eerder bij een bekostigde instelling in verband met het volgen van initieel onderwijs een graad Bachelor als bedoeld in artikel 7.10a heeft behaald. [...]"

Het tweede lid luidt: "Bij algemene maatregel van bestuur kan de categorie studenten, bedoeld in het eerste lid, worden uitgebreid."

Het zesde lid luidt: "Indien een student als bedoeld in het eerste en tweede lid meer dan één opleiding volgt en de opleiding waarvoor hij het eerst is ingeschreven met goed gevolg afrondt, is deze student het wettelijk collegegeld verschuldigd voor het resterende deel van het studiejaar. Het verschuldigde bedrag wordt in dat geval berekend naar rato van het aantal resterende maanden van het desbetreffende studiejaar."

Artikel 7.46, eerste lid, luidt: "Een student die niet voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 7.45a, eerste, tweede en zesde lid, en niet is ingeschreven voor een onderwijseenheid bij de Open Universiteit, is het instellingscollegegeld verschuldigd."

Het tweede lid luidt: "De hoogte van het instellingscollegegeld wordt door het instellingsbestuur vastgesteld. Het instellingsbestuur kan per opleiding of groep van opleidingen of per groep of groepen studenten een verschillend instellingscollegegeld vaststellen."

Het vijfde lid luidt: "Het instellingsbestuur stelt regels vast met betrekking tot de toepassing van dit artikel."

Artikel 2.3a, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit luidt: "Een persoon die blijkt het register onderwijsdeelnemers sedert 1 september 1991 voor de eerste keer een opleiding volgt en zich voor het behalen van de aan die opleiding verbonden graad heeft ingeschreven voor een of meer andere opleidingen, is voor die andere opleiding of andere opleidingen wettelijk collegegeld verschuldigd, mits hij behoort tot één van de groepen van personen, bedoeld in artikel 2.2 van de Wet studiefinanciering 2000, of de Surinaamse nationaliteit bezit.

Het tweede lid luidt: "Een persoon, bedoeld in het eerste lid, komt uitsluitend in aanmerking voor de aanspraak, bedoeld in het eerste lid, indien:

- a. de inschrijving voor de andere opleiding of de andere opleidingen, bedoeld in het eerste lid, heeft plaatsgevonden voordat Onze Minister met betrekking tot de voor de eerste keer gevolgde opleiding de mededeling, bedoeld in artikel 7.9d van de wet, heeft ontvangen; en
- b. die andere opleiding of die andere opleidingen waarop de aanspraak op wettelijk collegegeld betrekking heeft, door de betrokkene wordt gevolgd in de vorm van aaneengesloten studiejaar.

Artikel 7, eerste lid, van het Inschrijvingsbesluit Universiteit van Amsterdam 2020-2021 luidt: "Tot inschrijving wordt slechts overgegaan, nadat tijdig aan alle inschrijvingsverplichtingen is voldaan."

Het tweede lid luidt: "Inschrijving is slechts mogelijk per 1 september en, mits door de opleiding aangegeven, per 1 februari. Voor bijvakstudenten is inschrijving in andere maanden mogelijk. Ook voor de masteropleiding Geneeskunde is inschrijving in andere maanden mogelijk.

a. De inschrijving geschiedt met ingang van 1 september indien voor 1 september aan alle inschrijvingsvoorwaarden voor inschrijving per 1 september is voldaan.
[...]"

Het derde lid luidt: "Inschrijving met terugwerkende kracht is niet mogelijk, tenzij de inschrijving aantoonbaar is vertraagd door omstandigheden die aan de UvA te wijten zijn, of in het geval dat een plaatsingsbewijs voor een fixusopleiding op een zodanig tijdstip is afgegeven dat het nog verzilverd kan worden na 1 september."

Artikel 14, derde lid, luidt: "Degene die voor een voltijdse opleiding als student ingeschreven wordt en niet voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 7.45a, eerste, tweede, derde, vijfde of zesde lid WHW is een instellingscollegegeld verschuldigd ter hoogte van het instellingstarief (vermeld in bijlage 1), tenzij het College van Bestuur voor bepaalde opleidingen of (groepen van) studenten anders heeft bepaald (bijlage 2 en 3)."

Het negende lid luidt: "Het verschuldigde collegegeldtarief wordt vastgesteld op grond van de ten tijde van de inschrijving, via Studielink, bij de instelling bekende gegevens. Als in een later stadium mocht blijken dat het collegegeldtarief is vastgesteld op grond van onjuiste of onvolledige gegevens behoudt de instelling zich het recht voor alsnog het juiste tarief in rekening te brengen."

Artikel 22 luidt: "Het College van Bestuur kan van dit inschrijvingsbesluit afwijken, indien een bepaling in deze regeling zou leiden tot een bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard."

Bijlage 1 vermeldt als instellingscollegegeldtarief voor bacheloropleidingen aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid: € 8.100,00.

2.4. Naar het oordeel van het College zien de woorden "heeft ingeschreven" in de passage "zich voor het behalen van de aan die opleiding verbonden graad heeft ingeschreven voor een of meer andere opleidingen" in artikel 2.3a, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit niet op de handeling waarmee de inschrijving plaatsvindt, maar op de datum met ingang waarvan de betrokken persoon voor een of meer andere opleidingen is ingeschreven. Dat is de datum waarop het studiejaar begint, of, indien de mogelijkheid van tussentijdse inschrijving per andere datum in een studiejaar bestaat, die datum. Dit kan worden afgeleid uit de Nota van Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit (Staatsblad 2014/96, blz. 3 en 4), waarin is vermeld dat met artikel 2.3a wordt beoogd het gelijktijdig volgen van meer dan één opleiding te stimuleren door niet meer dan het wettelijk collegegeld te verlangen van studenten die meer dan één studie tegelijk volgen en die de volgende studie nog moeten afronden na het behalen van de eerste graad. Verder is daarin vermeld dat invoering van artikel 2.3a tot gevolg heeft dat ook studenten die voor het afronden van een eerste opleiding zijn gestart met een andere opleiding aanspraak maken op wettelijk collegegeld voor die volgende opleiding en dat de andere opleiding moet zijn gestart voor het behalen van de graad voor de eerste opleiding. Appellant heeft de aan zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER verbonden graad behaald in het studiejaar 2019-2020. Hij kon pas vanaf 1 september 2020, het begin van het studiejaar 2020-2021, met de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid starten, omdat hij met ingang van die dag voor die opleiding is ingeschreven. Dit betekent dat artikel 2.3a niet van toepassing is.

In zoverre faalt het betoog.

2.5. Het College stelt vast dat appellant op 10 april 2020 via Studielink heeft verzocht om voor het studiejaar 2020-2021 ingeschreven te worden voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. In Studielink is vervolgens als verschuldigd collegegeldtarief het wettelijk collegegeldtarief ten bedrage van € 2.143,00 vermeld. Uitgaande van dit bedrag heeft appellant een incassomachtiging afgegeven. Het bedrag is berekend op basis van de situatie op 10 april 2020. Op dat moment had appellant zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER nog niet afgerond.

Op 30 april 2020 heeft appellant zijn bacheloropleiding Bedrijfskunde MER afgerond. Het voor deze opleiding afgegeven diploma is op 12 mei 2020 geregistreerd, waarna een herberekening van het verschuldigde collegegeldtarief heeft plaatsgevonden.

Op basis van de situatie op 12 mei 2020 is appellant het instellingscollegegeldtarief ten bedrage van € 8.100,00 verschuldigd. Door een fout in Studielink is appellant niet via Studielink van deze herberekening

op de hoogte gesteld. De universiteit is op 15 juni 2020 over de herberekening geïnformeerd en heeft deze overgenomen. De universiteit heeft appellant hiervan niet op de hoogte gesteld.

Op 25 augustus 2020 heeft appellant een e-mailbericht van de afdeling Studentendebiteuren van de universiteit ontvangen, waarin is vermeld dat die dag een bedrag van € 8.100,00 van zijn bankrekening wordt afgeschreven. Die afschrijving heeft die dag ook plaatsgevonden. Appellant heeft die dag vervolgens contact opgenomen met de universiteit en verzocht vast te stellen dat hij het wettelijk collegegeldtarief is verschuldigd. Dit verzoek heeft tot de beslissing van 3 september 2020 geleid.

2.6. Gelet op hetgeen hiervoor in 2.4 is overwogen, was appellant ingevolge de toepasselijke wettelijke bepalingen voor inschrijving voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid het instellingscollegegeldtarief verschuldigd. Hetgeen appellant in beroep heeft aangevoerd, noopte verweerder naar het oordeel van het College niet tot het maken van een uitzondering op basis van bij appellant gewekt vertrouwen. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de vermelding in Studielink, al dan niet in het kader van een te bevestigen incassomachtiging, dat appellant het wettelijk collegegeldtarief is verschuldigd niet een beslissing is waaraan appellant rechten kan ontleen. Zoals verweerder in zijn verweerschrift heeft toegelicht gaat het om een geautomatiseerde mededeling door de Stichting Studielink. In de algemene voorwaarden op de website van Studielink staat bovendien dat de Stichting niet voor eventuele fouten aansprakelijk kan worden gesteld en dat aan de inhoud van Studielink geen rechten kunnen worden ontleend. Van de universiteit kan, gelet op het grote aantal aanmeldingen, niet worden verwacht ten aanzien van elke aanmelding de juistheid van de in Studielink over het verschuldigde collegegeldtarief vermelde informatie te controleren.

Verweerder hoefde naar het oordeel van het College evenmin de hardheidsclausule toe te passen. Dat het instellingscollegegeldtarief veel hoger is dan het wettelijk tarief en het aangeboden onderwijs als gevolg van de coronamaatregelen beperkingen kent, zijn omstandigheden die gelden voor iedere student die niet-overlappende bacheloropleidingen aan de universiteit wil volgen en leveren daarom geen bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op. De ter zitting van het College door appellant toegelichte omstandigheid dat hij als gevolg van een ingrijpende gebeurtenis in zijn privéleven niet meer over een financieel vangnet beschikt, levert evenmin een bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat appellant het verschuldigde bedrag op 25 augustus 2020 heeft betaald en hij niet heeft gesteld hierdoor in financiële moeilijkheden te zijn gekomen. De stelling van appellant dat hij op 3 september 2020 zijn plannen voor het studiejaar 2020-2021 niet meer kon aanpassen, levert evenmin een bijzonder geval van onbillijkheid van overwegende aard op, omdat appellant niet heeft geconcretiseerd welke andere, goedkopere opleiding hij eventueel had willen volgen.

Ook in zoverre faalt het betoog.

2.7. Het beroep is ongegrond.

2.8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

Het College

Rechtdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. C.J. Borman, voorzitter, en mr. N. Verheij en mr. E.J. Daalder, leden, in tegenwoordigheid van mr. T. Hartsuiker, als secretaris.